

Velkommen til Treenighetens menighetskirke (The Parish Church of the Holy Trinity)

Vi er en levende menighet i Den Skotske Kirke, med røtter tilbake til 1100-tallet

Mens du ser rundt bygningen, tenkt på de mange tusen som har tilbedt gud her.

Om du vil at noen skal be for en sak, vær så snill og bruk bønneboka nær døpefontenen. Kirkevoktere vil hjelpe deg.

Det opprinnelige stedet for menighetskirken, fra 1140, var øst for katedralen, over skipshavna, men i 1410 ga Sir William Lindsey av Byrne 180 fot (nesten 55 meter) land i South Street til innbyggerne for å bygge en ny kirke i byen sentrum. Opprinnelig var det også en kirkegård rundt bygningen som strekte seg til midten av South Street og fylte Church Square i vest.

Du er ved vestsiden av kirken. Stå med ryggen til VESTDØRENE og se østover. Du kan se kirken slik den var ferdigbygget i 1412. Da var det et rektangel med et kor med tre buker, og et skip med seks buker, med søyler slik som i dag, muligens med en liten midtgang med retning sør og et sakristi i nord.

De originale dimensjonene var 161 fot (49m) fra øst til vest og 127 fot (38,7 m) på tvers av transeptet, og en høyde fra gulv til tak på 38 fot, for en kapasitet på rundt 1900 personer.

I 1799 ble denne kirken fra middelalderen nesten revet ned, og en større bygning, med gallerier satt opp. Et bilde av interiet, som ble brukt fram til 1906, kan bli sett i samlingen av utskrifternær orgelet.

Restaureringen av bygget til originalplanen fra det 15. århundret ble utført fra 1907-1909. Dr. Patrick Macdonald Playfair, «Minister of the first charge» fra 1899 til 1924, satt i gang planleggingen for restaurering av kirken, og ble fullført i 1909. Arkitekten var Mr. McGregor Chambers, som hadde «alltid hatt lyst til å bygge en katedral». Han innlemmet i designet flere trekk fra andre katedraler i Storbritannia. De eneste delene fra 1400-tallets bygning er TÅRNET, en del av vestmuren, og mesteparten av søylene (*En vil legge merke til at et par av søylene er fra 1900-tallet*)

TÅRNET var lenge brukt som byens fengsel; i dag inneholder den KIRKEKLOKKENE. I 1926 ble femten klokker installert til minne for Dr. Playfair. Flere klokker ble lagt til i 1938, 1962, og 1998 til å gi et klokkespill på 27 klokker, per nå den tredje største i Skottland. Byens portforbud er runget på et av klokkene hver kveld klokke 2000. Den hellige treenighets klokkespill er i tårnet og noen ganger ringer utover St. Andrews før gudstjenester.

DET VESTLIGE VINDUET var en gave fra menighetens kvinner i 1914, og er et godt eksempel på kunsten til Douglas Strachan, den verdenskjente glassmaleriartisten. Subjektet er «Kvinne». Vinduet er beskrevet i mere detaljert andre steder.

FONTEN, under tårnet, minnes Dr. A.K.H. Boyd, 'Minister of the First Charge' 1865-99, prest og forfatter, som gjennom hans bøker og mange vennskap hjalp til å gjøre St. Andrews populært. Under billedskjæringene på taket ligger figurer av den gode gjeter, St. Lukas, Kirken triumferende, St. Johannes, St. Andreas, St. Matteus, kirken stridende, og St. Markus.

På nordfronten er flere av Strachans vinduer inkludert to ved det nordøstlige hjørnet. Flankerende lys fra den gode konges vindu var nesten hans siste verk, ferdigstilt like før hans død i 1950. De tretten Douglas Strachan-vinduene, laget mellom 1910 og 1950, gjør kirken til den mest omfattende utstillingen av hans verk i en og samme bygning.

Den lille døra på venstresiden går til Crèche-rommet og søndagsskolen. Disse er også brukt som tilbedelsesrom.

Veggen nord for PLAYFAIR AISLE bærer minnesmerker til vitenskapsmannen Lord Playfair av St. Andrews (1819-1898) og hans familie, hvorav den ene var sogneprest i menigheten, mens hans bror var prost. Vinduene ved midtgangen er av James Powell. De illustrere den eldgamle høysangen «Benedicte Omnia Opera». Det er syv karakterer fra det gamle testamente i «Herrens tjenerne» og «hellige og ydmyke menn til sinns». I dette vinduet er det også scener fra naturen; «Lyn og torden», «Sjøer og flommer», «Luftens fugler» og «Beist og kyr». Disse vinnes av et bånd med «Herrens engler».

PREKESTOLEN er et annet minnesmerke til Dr. Boyd. Grunnmuren er av lona marmor, og søylene panelene øverst er av onyks og alabast. Skjoldene bærer initialene til prestene i kirken som, fram til da, hadde vært ordstyrere i den skotske kirkes generalforsamling; til sammen ti stykker, Robert Pond i 1570 den første og den siste til dato Dr. Boyd selv i 1891.

KORET er brolagt med lona marmor. På høyre- og venstresiden ligger stoler reservert for bystyret og universitetet, som vender seg mot nattverdbordet og prestens boder. På hver side av bordet er det stoler for «the kirk session». Prestens boder er skåret med fire symboler fra evangeliene, løven, mannen, oksen og ørnen. Med fire englefigurer som bærer bøkene. På den nordlige boden er en due som representerer fred og en fakkell som representerer lys, og på den sørlige en trompet og åndens ord.

Speilet lar deg se på bulene, som er mere bøyne forklart andre steder.

ORGELET er et fantastisk tredeltmanuelt instrument bygd av Harrison and Harrison av Durham i 1966, og er kanskje det fineste kirkeorgelet i øst-Skottland nord for Edinburgh. Blant instrumentets mange egenskaper er det unike «Bobby Jones Bombarde», en divisjon med fanfaretrompeter (4-fot, 8-fot og 16-fot, spilt fra koret), og et pedal 32-fot Contra. Bombarden var gitt som gave av Mrs. Mary Jones til minne for hennes ektemann, golfspilleren, Robert Tyre Jones. Orgelet spiller en stor rolle i gudstjenestens musikk, spesielt i store samfunnsgudstjenester, som på «Remembrance Sunday» og «St. Andrews day», den årlige golfgudstjenesten og universitetets «carol service».

På grunn av dets akustiker, er Den Hellige Treenighet et viktig sted for orgelkonserter og spiller også en stor rolle i kor- og instrumentalkonserter, noen fra besøkende kor. Dette orgelet har også en undervisningsrolle og er brukt i St. Andrews Universitetets «Kirkemusikk» diplomkurs, i et årlig ukelang St Andrews Universitets Orgel sommerskole, og for undervisningen av orgelstudenter (inkludert Den Hellige Treenighets Orgels lærd). Orgelet tar også sin del i undervisningen av de fem Hellige Treenighetens lærere, støttet av Den Hellige treenighets venner som en del av deres forpliktelse til utdanning. Restaureringen og oppgraderingen av orgelet ble fullført i 2011.

BILDEGALLERIET inneholder utskrifter og bilder som dekker kirkens historie siden 1412. Spesielt interessant er bildene av kirka som den var 1900 og den delvis revet ned kirken tatt i perioden 1907-09.

Videre og til høyre, du er i et område som har blitt redesignet til å gi rom for menigheten til å slappe av mellom gudstjenester og hvor små barn kan leke.

Temaet for ØSTVINDUET, et mesterverk i modere glassmaleri, er Te Deum. Lansettlysene, 6 meter høye, er delt i tre horisontale nivåer som viser fra bunn til topps «tilbederne fra jorda», «profetene, martyrene og apostlene», og «Englene og erkeenglene».

Det neste vinduet, også av Strachan, viser seks av Jesu mirakler.

Du har nå kommet til HUNTER MEMORIAL AISLE. Dette var ikke en del av den originale grunnplanen, men var bygd for å kompensere for tapet av galleriene i 1909. Midtgangens utsmykking viser scener fra Jesu Kristi liv; hans fødsel, dåp, Getsemane, og korsfestelse. Disse vinduene er av Louis Davis, hans tidlige bortgang avsluttet tidlig en fremragende karriere. Utskjæringene på søylene og konsollene i midtgangen er særdeles innholdsrike; den ene søylen har representasjoner av deler av «Guds rustning» og bulene i taket bærer representasjoner av atten navn gitt til Jesus i bibelen.

Etter andre verdenskrig ble krigsminnet med dets sølvfargede MINNESBOK lagt til, og sørget for at midtgangen fikk dens vakre skjerm, veranda og møblering, som alle var til mine for tilbedere og venner av kirken.

Benkene ble fjernet fra midtgangen for å tillate et mere fleksibelt bruk, og er nå brukt for modere tilbedelsesgudstjenester, møter, lekegruppen og helbredelsesgudstjenester. Hagene utenfor Hunter Memorial Aisle viser 15 Dronning Elizabeth II rosebusker, plantet av menigheten i juni 2012 for å feire dronningens diamantjubileum.

Som kontrast til det nye er to korboder fra middelalderen fra rundt 1500. På bodene er navnene til James IV og Gavin Dunbar, Erke diakon av St. Andrews 1503-1518 gravert. Også her er krakken av tilståelse, hvor de skyldige tilsto og dommene ble lagt ned.

SHARP AISLE inneholder gravkammeret og monumentet til Erkebiskop Sharp (1618-1679) som var myrdet nær St. Andrews av Covenanterne (En bevegelse i Skottland mot episkopal kirkeforfatning og kongelig valg av biskopene). Monumentet er nederlandsk, og rekkverket av jern er moderne. Disse var satt opp i 1681 av hans sønn, Sir William Sharp av Scotsraig. Biskopen av Edinburgh, John Paterson, forkynte preken ved hans begravelse; og Andrew Bruce, biskop av Dunkeld, komponerte inskripsjonen på gravkammeret.

Det store vinduet i Sharpe Aisle designet av Reginald Hallward viser, i de første tre lysene fra venstre til høyre, oppstandelsen, og i de siste tre, Kristi himmelfart. Ti innfelte medaljonger introduserer subjekter som viser prinsippene i oppstandelsen og himmelfarten og forsoningen av himmel og jord.

På midtgangens vestvegg er 1914-1918 krigsminnet; de som falt i første verdenskrig minnes også i 18 glassmalerier i klerestoria som viser merkene til tolv skotske infanteriregimenter, det kongelige sjøforsvaret, det kongelige artilleri, de kongelige ingeniørene, det kongelige luftforsvaret og det kongelige militære medisinske korps. Disse vinduene er av Alexander Strachan, bror av Douglas Strachan.

Når du forlater kirken, legg merke til minnesmerket på vestveggen til golfspilleren Tom Morris, som var en elder i denne kirken. Det er også elementer og utstillinger som er i stadig endring som viser Den Hellige Treenighetens menighet i dag.

Du vil gå ut, som du kom inn, ved JOHN KNOX PORTALEN, som minnes den store reformatoren. Knox forkynte hans første offentlige preken i denne kirken i 1547 og det kan ha vært her at han forkynte hans nest-siste. Det var i denne kirken, og ikke i katedralen, at han forkynte på 11. juni 1559 om Jesu utstøting av kjøperne og selgere fra tempelet og dermed startet reformasjonens handlinger i Skottland.

På inskripsjonen på verandaen står det som følger: *I denne byen og kirken startet Guds første kalling til forkynnerens verdighet.* Knox sa farvel til St. Andrews på 17. august 1572, tre måneder før hans død.

Den gamle kirkes veranda brukte samme sted og hadde over et kammer hvor ukes tjenesteprest bodde, og hvor geistlighetens møter ble avholdt. James VI sto på denne verandaen på 11. juli 1617 da han besøkte hans gamle kongedømme i Skottland, og mottok en latinsk henvendelse av velkomst skrevet i navnet til rektoren i universitetet, Mr. Andrew Bruce.

Mens du forlater kirkegården kan du se, i en spring, Golgata og St Andreaskorsene skissert i krokuser på plenen. Rosene foran inngangen til kirken ble forplantet som gave av rotaryklubb of St. Andrews Kilrymont i 2004 i anledning hundreårsjubileet av rotaryklubben rundt om i verden. Når du går til høyresiden av Knoxportalen vil du merke at det er en benk til minne for Rev Charles Armour, en sokneprest her fra 1947-2001. Han pensjonerte seg i 2001 etter 54 år, som den lengst sittende presten i den skotske kirke.

Også, på venstresiden er det en benk til minne for Harry Eagle, kirkeoffiser 1961-2004. Så snart du passerer buegangen er det en lykt, renovert i 2011 til minne for Mr Maurice Wilson, en trofast elder og visekirkeoffiser.

Det er to søndagsgudstjenester i Det Hellige Treenighet – Breakfast at Trinity, som tilbyr en moderne form for tilbedelse, møtes for frokost klokken 0830 fulgt av en gudstjeneste klokke 0900. Morgentilbedelse, en mer tradisjonell gudstjeneste møtes klokke 1115 og er fulgt av forfriskninger servert bak i kirken.

Takk for at du besøkte Den Hellige Treenighetens kirke

Vær så snill og hold kontakten ved å besøke nettsiden vår www.holyt.co.uk

Veldedighetsnummer. SCO17173